

Galatasaray Süper Lig'de Pendikspor 2. randevuda

Galatasaray, Trendyol Süper Lig'in 33. haftasında bugün konuk edeceği Pendikspor ile ligde 2. kez mücadele edecek. » Sayfa 11'de

Türk doktorlar kritik durumdaki Afgan çocuk hastalara umut oluyor

Afganistan'ı ziyaret eden Türk doktorlar hem kritik durumdaki çocuk hastaları ameliyat ediyor hem de Afgan doktorlara tecrübelerini aktarıyor. » Sayfa 2'de

Teknoloji yarışı beyne taşındı, hedef; düşünceleri harekete geçirmek

Elon Musk'ın beyin çipi geliştiren şirketi Neuralink ile Bill Gates ve Jeff Bezos'un yatırımcıları olduğu Synchron'un çalışmalarıyla felçli hastaların düşünceleriyle aktiviteler yapmasını hedefleyen beyin çipi teknolojisinde yarış hızlanıyor. » Sayfa 3'te

Yarım kalan bir uçuşun hazin öyküsü: Tayyare Şehitleri Anıtı

İstanbul'un Osmanlı'dan günümüze kadar uzanan eşsiz bir tarihi kültürü bulunmaktadır. Neredeyse her sokak arasında her köşe başında hatta her meydan da bir tarihi esere rastlamak mümkündür. İstanbul'un en eski semtlerinden

Fatih bunun en güzel örneklerinin görülebileceği yerlerdendir. İlçenin tam ortasında yer alan Tayyare Şehitleri Anıtı ise kimsenin bilmediği hazin hikayesi ile yıllardır dimdik ayakta durarak gelip geçeni adeta selamlamaktadır.

MUSTAFA ŞAHİN'İN HABERİ 12'DE

İttifak

21 NİSAN 2024 PAZAR

YIL: 28 SAYI: 9637

FİYATI: 4 TL

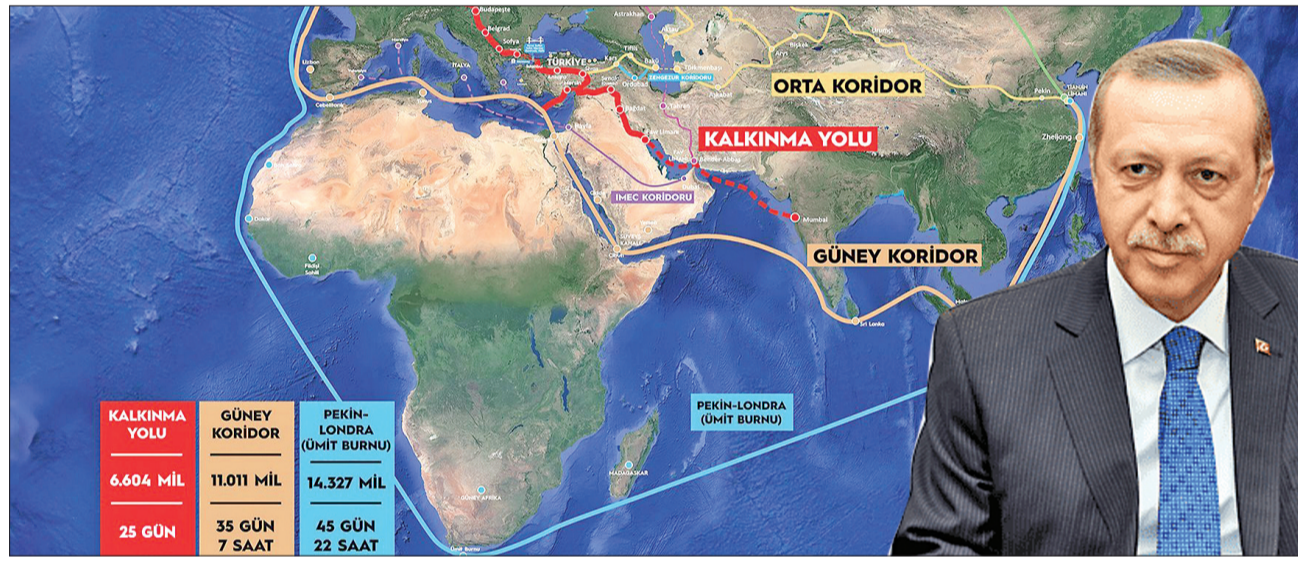
www.ittifakgazetesi.com

Gözler 'Kalkınma Yolu'nda!

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 22 Nisan'da Bağdat ve Erbil'e yapacağı ziyaretin kritik gündemlerinden biri de Kalkınma Yolu Projesi. Otoyol, demir yolu, enerji nakil ve iletişim hatlarını içeren proje; Avrupa'dan Körfez ülkelerine kadar geniş bir bölgeyi etkileyecek. Türkiye Müteahhitler Birliği de projenin tamamını yapmaya talip olduklarını açıkladı.

Irak'ta Türkiye üzerinden dünyaya bağlaması öngörülen Kalkınma Yolu Projesi konusunda Ankara ve Bağdat arasında yakın ve yoğun çalışmalar sürerken, projenin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Irak ziyaretiyle daha güçlü ivme yakalaması bekleniyor. Orta Doğu'nun en büyük limanı olması hedeflenen ve 2025'te tamamlanması planlanan Irak'ın güneyindeki Basra kentinde yer alan Büyük Fav Limanı'nın inşası tüm hızıyla sürüyor.

Kalkınma Yolu Projesi'nin ilk ayağı olan liman, aynı zamanda Fırat ve Dicle nehirlerinin denize dökülmeden önce birleştiği Şattülrap'ın ağzında yer alıyor. Limandan başlayarak Divaniye, Necef, Kerbela, Bağdat ve Musul'dan geçerek Türkiye sınırına uzanacak demir yolu ve kara yolu hatlarını ihtiva eden projenin, Türkiye sınırından Mersin Limanı'na erişim sağlaması ve karayoluyla İstanbul üzerinden Avrupa'ya ulaşması öngörülmüyor. Başlangıçta "Kuru Kanal" olarak isimlendirilen ancak Mart 2023'te Irak Başbakanı Muhammed Şiya es-Sudani'nin Ankara ziyaretinde Cumhurbaşkanı Erdoğan ile yaptığı görüşmede "Kal-

ınma Yolu" ifadesinin kullanılmasıyla adı değişen proje, Irak'ta petrol dışı sürdürülebilir ekonominin de temeli olarak niteleniyor. Irak ile Türkiye, proje vasıtasıyla Asya ve Avrupa arasındaki seyahat süresini kısaltmayı ve transit merkezi olmayı amaçlıyor. Orta Doğu'nun en büyük konteyner limanı olarak bilinen Dubai'deki 67 rıhtımlı Cebel Ali'yi geride bırakması öngörülen ve 90 rıhtım kapasitesine sahip olan Büyük Fav Limanı'nın

2025'te tamamlanması planlanıyor.

Kalkınma Yolu Projesi tamamlandığında, Ümit Burnu'ndan yaklaşık 45, Kızıldeniz'den yaklaşık 35 günde yapılan nakliyelerin 25 günlük bir sürede yapılabileceği tahmin ediliyor. Otoyol, demir yolu, enerji nakil ve iletişim hatlarını içeren ve 2028, 2033 ve 2050 olarak belirlenen üç aşamada tamamlanması planlanan proje, Avrupa'dan Körfez ülkelerine kadar geniş bir bölgeyi etkileyecek. Türkiye ile Irak arasındaki

ticaret hacminin 24 milyar doları aştığı dikkate alındığında projenin sunacağı potansiyel iş çevresini umutlandırırken, proje tamamlandığında paydaş bütün ülkelerin ciddi ekonomik fayda görmesi bekleniyor. Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) Başkanı Erdal Eren, Kalkınma Yolu Projesi'nde Türkiye ve Irak makamlarının işbirliği yaptığını belirterek, projenin tamamını Türk müteahhitleri olarak yapmaya talip olduklarını söyledi. » Sayfa 6 ve 7'de

Fidan: Mısır ve Türkiye'nin işbirliği bölgemizin fevkalade yararınadır

Fidan, Mısır Dışişleri Bakanı Samih Şukri ile Dışişleri Bakanlığı İstanbul Temsilcilğinde görüşmesinin ardından düzenlenen ortak basın toplantısında konuştu. Bakan Fidan, "Mısır ve Türkiye'nin işbirliği halklarımızın ve bölgemizin fevkalade yararınadır. Biz de iki ülke olarak bu anlayışla ilişkilerimizi daha da ileri taşıma iradesini ortaya koyduk." dedi. » Sayfa 7'de

Bakan Mehmet Özhaskeki'den "kentsel dönüşüm" çağrısı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Özhaskeki, "Bundan sonra iyi şeyler söyleyeceğiz, iyi hayaller kuracağız, iyi hedefler koyacağız. Bu şehri büyütmeye, geliştirme ve içinde yaşamayan insanların tamamının müreffeh olabileceği, mutlu olabileceği bir ortam oluşturabilmek adına gayret edeceğiz." diye konuştu. » Sayfa 7'de

Esenler'de Barış Ekmeği'ni Gazze'li çocuklar pişirecek

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla 14. Uluslararası Barış Ekmeği Festivali'ne ev sahipliği yapan Esenler Belediyesi, bu yıl Gazzeli çocukları ağırlıyor. Esenler'de bir gelenek haline gelen festivalin startı ise önceki gün yapılan Boğaz turuyla verildi. 7 Ekim'den bu yana devam eden İsrail saldırılarından sonra Türkiye'ye gelen 10-14 yaş aralığındaki 22 çocuk, dünyanın en güzel boğazında ikramlar ve müzik eşliğinde keyifli vakit geçirdi.

Filistin ve Türk bayraklarıyla görsel şölen sunan çocuklar, ülkelerinin milli marş ve müzikleriyle doyuya dans etti. 5 gün boyunca devam edecek etkinlikler kapsamında çocuklar, Türk öğrencilerle birlikte İstanbul'un tarihi ve kültürel yerlerini keşfetme fırsatı bulacak. Pazar günü ise Esenler Dörtüyl Meydanı'nda gerçekleştirilecek program ile çocuklar, pişirdikleri ekmeği dünya liderlerine göndererek tüm insanlığa barış çağrısında bulunacak. » Sayfa 4'te

İstanbul Havalimanı'nda 'Spotter Alanı' açıldı

Avrupa'nın en yoğun havalimanı olan İstanbul Havalimanı'nın başlamasına sayılı günler kala yeniden açıldı. Havaşlık işletmecisi İGA tarafından 2021 yılında havaşlık fotoğrafçılığına ilgi duyanlar için faaliyete geçirildiği Türkiye'nin ilk resmi Spotter Alanı, yaz sezonu-

artıyor. » Sayfa 6'da

Çocukluk deneyimlerinin uzun vadeli etkileri

Çocukluk döneminde yaşanan ilk deneyimler, beyinde sinaptik bağlantıların oluşumunu etkiler. Bu bağlantılar, bireyin öğrendiği başa çıkma stratejileriyle güçlenir ve zamanla otomatikleşir.

AHMET FARUK YAVRU » 3'te

Global South yani Küresel Güney

Daha önce de dış siyaset jargonuna tanım hediyeledim oldu, bu kez de Yükselen Asya kadar sevdiğim Bir hitaba eğileceğiz; Küresel Güney. Küresel Güney ifadesi, uluslararası ilişkilerde moda bir sözcük haline geliyor...

SERKAN ORAL » 8'de

Milli Savunma Bakanı Güler, şehit ve gazi çocuklarıyla bir araya geldi

Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla şehit ve gazi çocukları ile bir araya geldi. Güler, "Bundan bir asır önce ülkemizin bir kısmı işgal edilmişti. Ama kahraman atalarımız, bu zor zamanlarda Milli Mücadele'yi başlattı ve Türkiye Büyük Millet Meclisini kurdu. İşte sizler için özel bir gün olan 23 Nisan, aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin de açıldığı gündür." ifadesini kullandı. » Sayfa 8'de

AKM Çocuk Sanat Festivali başlıyor

Türk Telekom, 'Türkiye'ye Değer' katan projeleriyle, kültür ve sanatın kalbi Atatürk Kültür Merkezi'nde çalışmalarını sürdürüyor. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında AKM'de gerçekleştirilecek Çocuk Sanat Festivali etkinlikleri Türk Telekom desteği ile başlıyor. 20-23 Nisan tarihleri arasında düzenlenecek festivalde illüzyon gösterileri, kukla tiyatro gösterileri, dijital karikatürist, atlı karnca gibi eğlenceli etkinliklerle keyifli anlar geçirecek. Türk Telekom'un teknoloji alanındaki bilgi birikimini kültür-sanatla harmanladığı ve ana destekçisi olduğu Atatürk Kültür Merkezi'nde (AKM), 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kapsamında çocukların birbirinden eğlenceli etkinliklerle vakit geçireceği AKM Çocuk Sanat Festivali Türk Telekom'un destekleriyle başlıyor. 20-23 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek festivalde illüzyon gösterilerinden kukla gösterilerine kadar çok sayıda etkinlik AKM'de çocuk ziyaretçilerini bekleyecek. Çocukların sevdiği aktivitelerden Türk Telekom Çocuk Alanı'nın da içinde yer aldığı AKM Çocuk Sanat Festivali'nde; atlı karnca, sürpriz hediyeli yarışmalar, "Süper Patates ve Kaçak Bezelye Süpermarkette Karnaval Kukla Tiyatrosu", "Süper Patates ve Kaçak Bezelye Gizemli Bir Gece Kukla Tiyatrosu", "Süper Patates ve Kaçak Bezelye Şarkı Yarışması Kukla Tiyatrosu", "Sihir Bakanı Illüzyon" gösterileri sergileyecek. Gösterilerde çocuklar Süper Patates ve Kaçak Bezelye arasında geçen maceralara şahit olurken, çok sayıda sürprizle karşılaşacak ve oyunların içinde interaktif deneyimler yaşayacak. "Sihir Bakanı Illüzyon Gösterisi"nde ise çocuklar Sihirbaz Okulu'nun Sihir Bakanı ile özel bir illüzyon gösterisinin bir parçası olacak. Türk Telekom'un destekleriyle gerçekleşen AKM Çocuk Sanat Festivali'nin kapıları 20-23 Nisan'da tüm çocuklara ve ailelere açık olacak. ●İSTANBUL-İHA

Esenler'de Barış Ekmeği'ni Gazze'li çocuklar pişirecek

Es23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında Esenler Belediyesi tarafından 14'üncüsü düzenlenen Uluslararası Barış Ekmeği Festivali, bu yıl savaşın mağdurları, Gazze'li çocukları ağırlıyor. Boğaz turuyla başlayan etkinlik 5 gün boyunca devam edecek.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla 14. Uluslararası Barış Ekmeği Festivali'ne ev sahipliği yapan Esenler Belediyesi, bu yıl Gazze'li çocukları ağırlıyor. Esenler'de bir gelenek haline gelen festivalin startı ise önceki gün yapılan Boğaz turuyla verildi. 7 Ekim'den bu yana devam eden İsrail saldırılarından sonra Türkiye'ye gelen 10-14 yaş aralığındaki 22 çocuk, dünyanın en güzel boğazında ikramlar ve müzik eşliğinde keyifli vakit geçirdi. Filistin ve Türk bayraklarıyla görsel şölen sunan çocuklar, ülkelerinin milli marş ve müzikleriyle doyusya dans etti. 5 gün boyunca devam edecek etkinlikler kapsamında çocuklar, Türk öğrencilerle birlikte İstanbul'un tarihi ve kültürel yerlerini keşfetme fırsatı bulacak. Pazar günü ise Esenler Dörtüyl Meydanı'nda gerçekleştirilecek prog-

İNAN ARVAS

ram ile çocuklar, pişirdikleri ekmeği dünya liderlerine göndererek tüm insanlığa barış çağrısında bulunacak.

"Doktor olup çocukları iyileştirmek istiyorum"

Gazzeli Maryam Abdelati, "Ailemle beraber Gazze'den çıkıp Türkiye'ye geldik. Zor bir şekilde

Refah'a ulaştık. Orada 10 gün kaldık. Sonra Türkiye'ye geldik. Savaş çok kötüydü. Evimizde mahsur kalmıştık. Her yer bombalanıyordu. Beyaz bayraklarımızı elimizi ararak evimizden çıktık. Tam o sırada İsrail askerleri halamı şehit etti. Okulumu devam edip doktor olmak istiyorum. Savaşta yaralanan

çocukları iyileştirmek istiyorum" ifadelerini kullandı.

"Her zaman umutluyum"

10 yaşındaki Kamaşeddin Ahmet Aldalou ise, "Yaşadıklarımızla ilgili neler söyleyeceğimi bilemiyorum. Her şey çok kötüydü. Korkunç bir savaş devam

ediyor. Büyüyünce mühendis olmak istiyorum. Ülkeme gidip orada çalışmak istiyorum. Orada kalan ailem ve akrabalarımı görüşmüyorum. Telefon ve internet yeteri kadar çekmiyor. Ülkemin bir gün özgür olacağına inanıyorum. Her zaman umutluyum" dedi.

"İnşallah bu işgal bir an evvel son bulur"

11 yaşındaki Ecrin Nur Tuncel, Gazzeli çocukların Türkiye'de olmasından büyük mutluluk duyduğunu kaydederek "İnşallah burada güzel hatıralar biriktirirler. Bu kardeşlerimiz çok acılar çektiler. İnşallah ülkelerindeki bu işgal bir an evvel son bulur" diye konuştu. Gazzeli kardeşlerinin hiçbir yere gitmesini istemediğini söyleyen Hafsa Kübra Tepe ise, "Hep ülkemizde kalalım. Burada beraber yaşayalım. Gerekirse evlerimizde alalım. Yeter ki o savaşın içine bir daha girmesinler. Empati yaptığımızda bile benim canım acıyor" şeklinde konuştu.

KidZania İstanbul'dan 'Süper bir 23 Nisan'

KidZania İstanbul'da 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı coşkusuyla kutlanacak. Çocuklar Ülkesi KidZania İstanbul 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda, geçit törenleri, tiyatro gösterileri ve sokak danslarıyla çocuklar ve ailelerine coşkulu bir kutlama yapacak. 67 farklı aktivite alanında 120'den fazla rolü deneyimleyebilecekleri KidZania'da çocuklar hayallerindeki mesleklerle tanışma ve bayramın tadını doyusya çıkarma fırsatı bulacak. Eğlence dolu bu özel günde, öğrenmenin ve özgürce yaşamanın tadını çıkarmak isteyen çocuklar için KidZania İstanbul'da program var. Pastavilla Çocuk Tiyatrosu gösterileriyle başlayacak olan 23 Nisan kutlamaları, çocukların yüzlerinde kocaman gülümsemeler oluşturacak. Ardından saat 14.00'teki görkemli geçit töreniyle başlayacak rengarenk parti, Çocuklar

Ülkesi'nin sokaklarını 23 Nisan coşkusuyla dolduracak. Saat 16.00-17.00 arasındaki Erbulak Evi öğrencilerinin sahneye çıkacağı 'Apartman Toplantısı' tiyatro oyunu ise hem çocukları hem de aileleri sanatın güzel dünyasıyla buluşturacak. Bayramda da Çocuklar Ülkesi, çocuklara güvenli ve hijyenik bir ortamda, arkadaşlarıyla bir arada eğlenerek öğrenme fırsatı sunacak. Bu farklı deneyim, Çocuklar Ülkesi'nin kapıları açıldığı andan itibaren başlıyor. Çocuklar Ülkesi'ndeki çeşitli ve eğlenceli aktiviteler, çocuklara sosyal, duygusal, dil becerileri, fiziksel yetenekler ve bilişsel gelişim açısından pek çok kazanım sağlayacak. Empati kurma, yeni kelimeler öğrenme, duyu organlarını geliştirme, soyut kavramları anlamlandırma durumları analiz etme gibi beceriler, burada çocukların gelişimine destek olacak. ●İSTANBUL-İHA

"Sultangazi Çocuk Kütüphanesi"nde çocuklar hem eğleniyor hem öğreniyor

Sultangazi Belediyesi'nin hayata geçirdiği ilçenin ilk ve tek çocuk kütüphanesinde minik ziyaretçiler için haftanın her günü çeşitli aktiviteler düzenleniyor. Çocuklar ders çalışıp kitap okumanın yanı sıra katıldıkları bu aktivitelerle eğlenerek öğrenmenin tadını da çıkarıyor.

Şehit Ferdi Yurduseven Gençlik Merkezi'nde yer alan Sultangazi Belediyesi Çocuk Kütüphanesi, hem çocukların hem de ebeveynlerin beğenisini topluyor. Kütüphanede her gün 6-11 yaş aralığındaki çocukların okuldaki ödevlerine yardımcı olmak için ev ödevi saati düzenlenirken, kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için de sessiz saat etkinliği yapılıyor. Çocuk Kütüphanesi'nde haftanın 7 günü minik ziyaretçilerin motor becerilerini geliştirebileceği, eğlenirken öğrenebileceği rengarenk etkinlikler

düzenleniyor. Mandala, drama, fen bilimleri ve satranç atölyesinin yanı sıra posterim, çizgilerle yaratıcılık, origami tasarımı ile minikler keyifli zaman geçiriyor.

"Çocuklarımıza yardımcı olacak alanlar açmalıyız"

Belediye Başkanı Abdurrahman Dursun; "Çocuklarımız bizim her şeyimiz. Geleceğimizi güvence altına almak istiyorsak çocuklarımızın kendilerini tanıyabileceklerine ve yeteneklerini fark edebilmelerine yardımcı olacak alanlar açmalıyız. Sul-

tangazi Belediyesi olarak okuma alışkanlığı kazanmalarını sağlamak ve yaşlarıyla daha çok vakit geçirmeleri amacıyla ilçemizin ilk çocuk kütüphanesini hayata geçirmiş-

tik. Kısa sürede ebeveynlerin ve çocukların yoğun ilgisiyle karşılaştık. Onları sıkmadan, bunaltmadan eğlenerek öğrenebilecekleri bir ortam sağladık" diye belirtti.

FOTOĞRAF: AA

Bölgesel krizlerin eşliğinde Irak Başbakanı Sudani'nin ABD ziyareti

SERCAN ÇALIŞKAN

RSAM Irak Araştırmacı Sercan Çalışkan, Irak Başbakanı Muhammed Şiya es-Sudani'nin ABD ziyaretini ve bu ziyaretin gündemini AA Analiz için kaleme aldı.

Irak Başbakanı Muhammed Şiya es-Sudani, 13 Nisan'da beraberindeki üst düzey heyetle birlikte Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) bir ziyaret gerçekleştirdi. ABD Başkanı Joe Biden'in resmi daveti üzerine planlanan bu ziyaret, İsrail ve İran arasındaki gerginlik başta olmak üzere Orta Doğu'daki krizlerin bölgesel bir savaşa dönüşebilme riskinin yüksek olduğu bir dönemde düzenlendi. Ziyaretindeki ilk temasları kapsamında ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ile bir araya gelen Sudani, heyetler arası görüşmelerin ardından Beyaz Saray'da ABD Başkanı Biden ile görüşme gerçekleştirdi. Ziyaretin temel gündem maddesinin güvenlik başlıkları olması bekleniyordu. Ancak görüşmeler boyunca hem ABD hem Irak tarafından yapılan açıklamalar, enerji, ekonomi ve iklim değişikliği gibi geniş yelpazedeki konuların ele alındığını gösterdi.

Sudani'nin zorlu görevi

2022'de göreve başlayan Irak Başbakanı Sudani'nin dış politikada İran ve ABD arasında yakalamaya çalıştığı denge arayışının önemli sınavlarından biri de bu ABD ziyaretiydi. Başbakanlığının borçlu olduğu Şii Koordinasyon Çerçevesi gibi büyük ölçüde İran destekli siyasi yapılar Sudani'nin hareket alanını zaman zaman kısıtlasa da denge politikalarında başarı sağladığı söylenebilir. Özellikle İran'ın Erbil'e yönelik saldırıları, 7 Ekim olayları ve son olarak İran ve İsrail arasında çatışmaya varan gerginlikler düşünüldüğünde Sudani bu süreci oldukça zor bir bölgesel atmosferde götürmek durumunda kaldı.

7 Ekim sonrası ortaya çıkan çatışma

Sudani'nin ikili ilişkileri güvenlik zemininden uzaklaştırarak enerji ve ekonomi gibi alanlara çekmeye gayret gösterdiği gözlemleniyor.

sarmalının İsrail ve İran çatışması ile alevlenmesinin ardından ABD'deki görüşme trafiği daha fazla önem kazandı. Sudani, ziyaretin öncesinde yaptığı açıklamalarda ikili ilişkilerin yeni bir döneme girmesi gerektiğini sıkça vurguladı ve ziyaret öncesi Foreign Affairs'e yazdığı makalede "Stratejik ortaklığımızı yeni bir aşamaya çekip korumamız gerekiyor." ifadelerini kullandı.

Ayrıca Irak Başbakanı seyahatten önce basın mensuplarına yaptığı açıklamalarda ikili görüşmelerde enerji, yatırım, ulaştırma, eğitim, kültür ve yolsuzlukla mücadele konularının ele alınacağını vurguladı. Nitekim Sudani'nin Irak'ın ABD ile ilişkilerini güvenlik zemininden çıkarmaya çalıştığı söylenebilir. Her ne kadar ABD'nin Irak politikasının temelinde İran ve İran destekli milislerin yarattığı tehditler gibi güvenlik başlıkları öne çıksa da Sudani'nin ikili ilişkileri güvenlik zemininden uzaklaştırarak enerji ve ekonomi gibi alanlara çekmeye gayret gösterdiği gözlemleniyor.

Ziyaretin gündemi neydi?

Sudani'nin Biden ve Blinken ile görüşmesinin kamuoyuyla paylaşılan kısımlarında ekonomi, enerji ve yatırım alanlarında başat konuların masada yer aldığı anlaşılıyor. Nitekim Biden, Sudani ile görüşmesi esnasında yaptığı açıklamada Irak'ın enerji konusunda kendi kendine yeterliliğe yönelik adımlarını memnuniyetle karşıladıklarını söyledi. Bu açıklama her ne kadar genel bir diplomatik söylem gibi gözüksede ikili ilişkiler açısından önem arz ediyor. Nitekim Irak'ın özellikle elektrik enerjisi için ithal edilen doğal gaz noktasında büyük oranda İran'a bağlı olması ABD'nin yakından takip ettiği ve Irak

yönetimlerinin İran'a karşı zayıf karnı olarak gördüğü bir husus. Bu kapsamda, özellikle 2020 itibarıyla Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) gibi Körfez ülkelerinin Irak'ta elektrik enerjisine yönelik yatırımlarını destekleyen ABD, bu yolla Irak'ın enerjideki İran bağımlılığını azaltmayı amaçladı.

Blinken ise Sudani ile görüşmesinin ardından bir açıklama yaparak ABD özel sektörünün Irak'ta yatırım yapmakta istekli olduğunu altını çizdi. Blinken ABD özel sektörünün ekonomiden iklim değişikliğine kadar yarım düzine konuda yatırımlar yapmayı planladığını ancak özellikle enerji konusunda Irak tarafına uzmanlıkların sunulduğunu vurguladı.

Bu kapsamda Irak Başbakanlık Ofisi'nden yapılan açıklamada, ABD'li şirketler ile bilhassa petrol ve gaz sahalarının geliştirilmesi noktasında işbirliği anlaşmalarını içeren 18 mutabakat zaptı imzalandığı duyuruldu. İmzalanan anlaşmaların içeriğine bakıldığında, tıpkı

Blinken'in açıklamasında vurguladığı gibi ABD'li şirketlerin Irak'ın doğalgaz üretiminde kendi kendine yeterliliğini ve özellikle petrol sahalarındaki gaz yamalarını önleyecek teknoloji geliştirmelerini amaçlayan işbirliklerini Irak tarafına aktardıkları gözlemleniyor. Ziyaret esnasında iki tara-

fin ortak söylemi Stratejik Çerçeve Anlaşmasını etkin kılmak ve daha geniş kapsamlı bir zemine çekmek oldu. Stratejik Çerçeve Anlaşması, 2009'da yürürlüğe giren ve uzun vadeli ikili ekonomik, diplomatik, kültürel ve güvenlik işbirliği yoluyla Irak ve ABD ilişkilerini normalleştirmeyi amaçlayan anlaşmadır. Sudani hükümeti ABD'yi kendi kamuoyuna Irak'ın egemenliğine müdahale eden bir güç yerine Irak'ın stratejik ortağı olarak sunarak bu anlaşmanın içeriğini özellikle askeri konular dışındaki diğer başlıklarla zenginleştirmeye çalıştı. Öyle ki Sudani, Biden ile görüşmesi sırasında "İlişkilerimizi, askeri-güvenlik temelli bir ilişkienden sistematik bir şekilde ekonomi, siyaset, çevre, eğitim ve güvenlik temelli bir işbirliğine geçirmeyi amaçlıyoruz." ifadesini kullandı.

ABD-İrak ilişkilerinin güvenlik boyutu

Görüşmelerde her ne kadar güvenlik dışında kalan konular vurgulansa da bu konular büyük ölçüde söylem düzeyinde kaldı. Özellikle ziyaret esnasında terör örgütü DEAŞ'ın tahribi sonrası Irak'taki şehirlerin kalkınması, eğitim veya bankacılık gibi konularda yatırım anlaşmalarının ortaya konmaması, ABD ve Irak ilişkilerinde somut adımların atılmadığını gösteriyor.

Hal böyleyken ziyarette ikinci planda tutulmak istenen güvenlik başlıklarında daha somut adımlar görüldü. ABD Savunma Bakanlığı Sudani'nin Pentagon'u ziyareti esnasında Peşmerge güçleri de dahil olmak üzere Irak güvenlik güçlerinin eğitimi ve silahlandırılması konusunda güvenlik güçlerine yardım ama-

cıyla 550 milyon dolarlık bir askeri ve güvenlik anlaşması imzalandığını duyurdu. Bu yönüyle bakıldığında, Irak Ordusu'nun ve Peşmerge'nin modernizasyonu, eğitimi ve silahlandırılması noktasında ABD'nin halen son derece önemli bir rolü bulunduğunu ve Irak tarafının bunu görmezden gelmesinin mümkün olamayacağını söylemek mümkündür. Nitekim Biden yönetimi geçtiğimiz ay hazırlanan ABD Savunma Bakanlığı'nın 2025 bütçe tasarısında Irak güçleri ve Peşmerge'ye 380 milyon 758 bin dolar ayırdığını duyurdu.

Diğer yandan Sudani hükümetinin İran ve İran destekli Şii milis gruplarla olan bağlantıları Biden yönetiminin Irak'taki güvenlik hassasiyetini içeriyor. Sudani'nin göreve geldikten sonra Biden ile yaptığı ilk telefon görüşmesinde ABD Başbakanının Sudani'yi Irak'taki İran destekli Şii milis gruplar hakkında uyardığı ve hükümet içindeki etkilerinin kısıtlanmasını istediği biliniyor. Dolayısıyla, Sudani'nin ilk ABD ziyareti göz önüne alındığında Irak'taki milis grupların etkisi hakkında uyarıların yenilenmesi beklenilir. Özellikle Sudani'nin ziyareti kapsamında Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Konseyi Orta Doğu ve Kuzey Afrika Koordinatörü Brett McGurk ile görüşmesi önem taşıyor. Erbil'in gerek İran destekli Şii milis gruplar gerekse de doğrudan İran tarafından füzelemlerle vurularak tehdit edilmesinin bu görüşme kapsamında ele alınarak Irak tarafına rahatsızlıkların iletiliği düşünülebilir.

[Sercan Çalışkan, ORSAM Irak Çalışmaları Araştırmacısı. Polis Akademisinde doktora eğitimi tez yazım aşamasında devam etmektedir. Irak'ın birçok vilayetinde 2020'den bu yana saha çalışmaları gerçekleştiren Çalışkan; 2021 Irak Parlamento Seçimleri ile 2023 Yerel Seçimlerinde uluslararası gözlemler olarak görev yapmıştır. Çalışkan ayrıca Çin'in Orta Doğu politikası üzerine de akademik çalışmalar yürütmektedir.]

Bölge sakinleri, İsrail'in Nusayrat Mülteci Kampı'nda geride bıraktığı yıkım karşısında "şok" geçirdi

İsrail ordusunun kuşatma altında tuttuğu Nusayrat Mülteci Kampı'ndan çekilmesinin ardından bölgeye giden Filistinliler, etrafta parçalanmış cesetler ve korkunç bir yıkımla karşılaştı. İsrail ordusu, 8 gün süren kuşatma ve yoğun saldırıların ardından Gazze Şeridi'nin merkezindeki Deyr el-Belah kentine bağlı Nusayrat Mülteci Kampı'ndan 18 Nisan'da geri çekildi. Bölge sakinleri, İsrail ordusunun geride bıraktığı büyük yıkım ile enkaz altında ve yol kenarlarında öylece bırakılan ceset manzaraları karşısında büyük şok yaşadı. Kampın cadde ve sokakları tamamen yok edildi, altyapı tahrip edildi, binalar yerle bir oldu. Kamptaki camileri de yıkan İsrail ordusu, bölgeden ayrılırken ardında dev bir enkaz bıraktı.

Bölge sakinleri nereye gidecek?

AA muhabirine konuşan ve adını vermek istemeyen bölge sakini Filistinli, "Bölgede tanık olduğumuz yıkımın bu kadar büyük olmasını beklemiyorduk çünkü şok ediciydi. Bölgeyi tam bir yıkım içinde, kan izleri içinde bulduk." dedi. "İsrail ordusunun ani saldırısı

sırasında insanlar bölgeyi terk etti ve hiçbir mal ve eşyasını alamayınca sadece canlarını kurtarmakla yetindi" diyen Filistinli, Gazze Şeridi'nde yaklaşık 7 aydır devam eden İsrail saldırılarının bir an önce durmasını istediklerini söyledi. Filistinli, "Okullar yerinden edilmiş insanlarla dolu, sokaklar çadırlarla dolu ve çok zor koşullar altında yaşıyoruz. Bölge sakinleri nereye gidecek?" diye sordu.

"Başımızı sokacak bir çadır arıyoruz"

Adını vermek istemeyen bir başka Filistinli de "Eskiden evlerimizde yaşıyorduk, evlerimizin yıkılması ve eşyalarımızın kaybolmasının ardından bugün başımızı sokacak bir çadır arıyoruz." dedi. Filistinli, İsrail'in Gazzeli gençlerin geleceğini yok ettiğini söyleyerek, bölgede sağlam hiçbir şey bi-

rakmadıklarını belirtti.

"Saldırlar daha ne kadar sürecek?"

Yıkılan evini inceleyen Filistinli bir kadın da "Evimize bakmaya gittiğimde her şeyin yıkılmış olduğunu gördüm, mahalledeki camimiz de yıkımdan kurtulamadı maalesef." sözleriyle yaşadığı üzüntüyü paylaştı. "Babam öldürüldü. Sevdiklerimi, ak-

rabalarımı kaybettim" diyen Gazzeli kadın acılar içinde, "Saldırlar daha ne kadar sürecek? Yeter. Her şeyimizi kaybettik. Her şey mahvoldu." sözlerine yer verdi.

İsrail ordusunun Nusayrat Mülteci Kampı'nı kuşatması

İsrail ordusunun 11 Nisan'da saldırı ve kuşatma altına aldığı Nusayrat Mülteci Kampı'ndan geride büyük yıkım bırakarak 18 Nisan'da çekildiği bildirilmişti. İsrail ordusu, Nusayrat Mülteci Kampı'nı 11 Nisan'da kuşatma altına alarak buraya şiddetli saldırılar başlatmış, birçok bina ve evleri yerle bir ederek sakinlerini göçe zorlamıştı. Gazze'deki Filistin hükümeti Medya Ofisi, İsrail ordusunun Nusayrat Kampı'nda yürüttüğü 8 günlük saldırılarda 75 kişinin öldürüldüğünü, 348 kişinin yaralandığını açıklamıştı. Bölgeden 100 kişinin de kayıplar listesinde eklendiği bildirilmişti. Gazze Şeridi'nin merkez bölgesinden ayrılan İsrail ordusuna ait çok sayıda tank, zırhlı personel taşıyıcı ve askeri iş makinesi buradan çıkarken kameralara yansımıştı. ●GAZZE-AA

İttifak

21 NİSAN 2024 PAZAR

www.ittifakgazetesi.com

AKTÜEL

Yarım kalan bir uçuşun hazin öyküsü: Tayyare Şehitleri Anıtı

İstanbul'un Osmanlı'dan günümüze kadar uzanan eşsiz bir tarihi kültürü bulunmaktadır. Neredeyse her sokak arasında her köşe başında hatta her meydanda bir tarihi esere rastlamak mümkündür. İstanbul'un en eski semtlerinden Fatih, bunun en güzel örneklerinin görülebileceği yerlerdendir. İlçenin tam ortasında yer alan Tayyare Şehitleri Anıtı ise kimsenin bilmediği hazin hikayesi ile yıllardır dimdik ayakta durarak gelip geçeni adeta selamlamaktadır.

Kimbilir kaç kişi önünden defalarca ne olduğunu bilmeden gelip geçmiştir. Oysaki kafanızı kaldırıp şöyle bir baktığınız zaman anıtın üst kısmının yarım bırakıldığını görmekteyiz. Tayyare kelime anlamıyla kanatlı hava taşıtı anlamına gelmektedir. Tayyare Şehitleri yani Hava Şehitleri anısına yaptırılan bu eserin hazin öyküsü 1. Dünya Savaşı öncesine dayanmaktadır. Savaş öncesi

iki uçakla İstanbul'dan Kahire'ye 2.500 kilometrelik bir uçuş gerçekleştirmek isteyen pilotlarımız Fethi Bey'le Sadık Bey 27 Şubat 1914'te Şam ile Kudüs arasında, diğer uçaktaki pilot Nuri Bey ise 11 Mart 1914'te Yafa'dan kalkarken şehit olmuşlardır. Bu şehit pilotların aziz hatırasını yaşatmak amacıyla Tayyare Şehitleri Anıtı yaptırılmıştır. Anıt yaptırılırken uçuşun yarım kaldığını simgelemek için sütun kırık bir

şekilde yapılmıştır. Mimar Vedat Tek tarafından yapılan eserin yapımına 2 Nisan 1914 temeli atılarak başlanmış olup, 1916 yılında anıtın tamamı bitirilmiştir. Türk havacılık tarihinde ilk hayatını kaybeden ve "şehit" olarak anılan bu pilotların hatırasını yaşatıldığı anıt eski Fatih Belediye Binası'nın tam karşısında

Fevzipaşa Bulvarı üzerinde yer almaktadır. Anıt, 2004 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından restore edilmiştir. Eski belediye binası günümüzde Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi tarafından kullanılmaktadır.

Uçuş tamamlansaydı madalya alacaklardı

Anıtın mimarisinde geleneksel Selçuklu-Osmanlı mimarisinin süsleme öğeleri kullanılmış olup mermer bir kaide üzerinde yükselen sütun tamamlanmayarak yarım bırakılmıştır. Pilotların uçuşunu tamamlamadıklarını simgeleyen bu muhteşem ayrıntının yanı sıra sütun üzerinde bronzdan yapılmış bir heykelde bulunmaktadır. Eğer pilotlar uçuşlarını tamamlayabilselerdi ken-

dilerine madalya takdim edilecekti. İşte onlara verilmesi planlanan bu bronz madalyaların büyütmüş birer kopyası da bu anıtın her iki tarafına yerleştirilerek daha da anlamlı bir hale dönüştürülmüştür. Bu ma-

MUSTAFA ŞAHİN

dalyaların üzerinde uçak resimlerinin yanı sıra Beyazıt Kulesi ve çeşitli İstanbul tasvirleri bulunmaktadır. Ayrıca burayı ziyaret ettiğinizde sütun üzerinde bulunan mermer kitabede de 1914 yılında temel atmada Padişah V. Mehmet Reşat ve Sadrazam Said Halim Paşa'nın bulunduğu, veyne açılışını da bu iki paşanın gerçekleştirdiğini okuyabilirsiniz.

Osmanlı Döneminde henüz anıtların sıkça yapılmadığı zamanlarda Tayyare Şehitleri Anıtı ilk örnekler arasında sayılabilir. Anıta değer katan en önemli özellik ise Türk havacılık tarihinin ilk şehitleri anısına yapılmış olmasıdır. Öyle ki bu anıt havacıların cesaretini ve fedakarlığını simgeleyerek yeni yetişen havacılarla pilotlara ilham vermektedir.

"Sanata Dair" karma sergisi Büyük Çamlıca Camisi'nde 27 Nisan'a kadar açık

Küratörlüğünü Ayşenur Karadibek ve Sevgi Akgül'ün yaptığı "Sanata Dair" karma sergisi, Büyük Çamlıca Camisi sergi salonunda sanatseverlerle buluştu. Tamamı ev hanımı sanatçıları tarafından yapılmış modern çalışmaların yanı sıra klasik suluboya, hat, minyatür, çini, gravür, yağlıboya ve kolajların da bulunduğu sergide, 300'den fazla eser yer alıyor. Ayşenur Karadibek'in öğrencileriyle, bağımsız sanatçıların da dahil olduğu sergide, 9-13 yaşlarında 3 sanatçının eserleri "Minik Sanatçılar" bölümünde sergileniyor.

Serginin küratörlerinden Sevgi Akgül, AA muhabirine yaptığı açıklamada, "Eserler Ayşenur Karadibek hocamızın kendi atölyesinde ve bağımsız sanatçıların çalışmaları değerlendirilerek karma olarak seçildi. Sergi, özellikle görülmeye değer Ayasofya'nın müze öncesi 1934 yılı dönemini yansıtan eserlerden, çeşitli kolajlardan, herkesin zevk alabileceği birbirinden farklı ve benzersiz eser-

lerden oluşmaktadır." dedi. Serginin başlığındaki gibi sanatın her dalından eserleri beğeniye sunduklarına işaret eden Akgül, "Farklı sanat dallarında çeşitli tekniklerle çalışan yaklaşık 30 kadının icra ettiği eserler ile buluşabilirsiniz. Sergi, 27 Nisan'a kadar ücretsiz olarak gezilebilir. Her yaşta sanatseverin katılımı bizi onurlandı-

racaktır." diye konuştu. Diğer küratör Ayşenur Karadibek ise şu değerlendirmelerde bulundu: "Sanat, ruhun maddede şekil almış halidir. Bu eserlere hayranlık duyduğumuz ruhun aldığı şekillerin bizde bıraktığı etkidir. Örneğin Allah'ın cennet tasvirinin her sanatçıda farklı bir his oluşturduğunu düşünün. Ortaya ihtisamlı birçok eser çıkacaktır. Bu yüzden sanatçılar ince duygulara sahip özel ve nitelikli insanlardır. Maharet Rabbi bulmaksa yetenekler bu yönde kullanılmalı." ● İSTANBUL-AA

